

ség koronáját s vele megkoronázza bánatos anyját. A szegény özvegy anya lélkét végtelen öröm és boldogság árasztja el s megdicsőült arcán egy nyugodt, békés mosoly fut át. Fölebred, csodálódottan körülnéz s remegő ajkai megnyílnak: Az Ur adta, az Ur elvette, legyen áldott az Ő szent neve! S úgy érzi, mintha az angyalok serege neki külön zengene: Békesség a jószándéku embereknek!

Ezért a vigasztaló kegyelemért esedezünk mi is a kis Jézus jászolbölcsőjénél; azt az erősítő kegyelmet, az Isten akaratán való békességes lelki megnyugvást kérjük a harcoló katonák, aggódó anyák és hitvesek, gyászoló szülők és özvegyek számára. Gyujtsuk fel e szent éjszakán világlámpát a törhetlen hit és reménység világosságát, hogy a végtelen feketeségével ránkboruló éjszakában ne csak a sötétséget lássuk, de ismerjük a hajnalhasadás gyönyörűségét, a diadalmas, megváltó béke közelségét is.

Boruljatok oda hívó apák és anyák a Kisdéd bölcsőjéhez, mert Ő megtudja olgalmazni fiaitokat a golyózáporban is. Jöjtek ti is gyermekek a kis Jézus imadására, kik szorongó szívvel imádkoztok édesapáért, aki fegyverben virraszt álmatok fölé s ártatlan szívetek hódolatáért elküldi látásat harcoló atyátokra. — Oh békesség edelme, emeld föl mindenható kezdet éánk védelmére s hős vitézeink kihulló éért hozd meg a lelki béke után a testi éesség napjait, hogy mindenben legyen: éesség az embereknek!

Dokodjunk a hadiárvak elhelyezéséről.

— **Adjunk látszóveket katonáinknak.** Látszó egész csapatokat megmenhethet a megvetés veszedelmétől és az ellenség kikémlésére s a legbiztosabb segítő eszköz. Küldjük el látszóveinket hős katonáink számára a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci utca 38. szám.)

— Igen, óh igen, kedves öcsém. Most éppen jó kedve van!

Jó kedve? No, ez szépen biztat. Elszontyolodva fordultam ki a szobából s leballagtam a kertbe. A padon már várt Piroska, akit elrémített gyászos ábrázatom és szememre huzott kalapom.

— Nos? Igen? — kérdezte.
— Nem!
— Nem egyezett bele?
— Azt nem mondhatom.
— De hát az Istenért, mi történt? Miért vág ilyen kétségbeesett arcot, Józsi?
— Talán rosszkedvű a papa?
— Nem, hanem a mama jókedvű.
— Nos, és?
— Azt mondta a papa, hogy menjek a mamához, azzal beszéljek családi ügyben.
— Helyes, hisz ez nagyon jól van! Menjen azonnal a mamához.
— Ma nem merek. Majd holnap... vagy jobb lesz holnapután... vagy talán a jövő héten.
— Hogyisne! Csak maradjunk a holnapnál.

Ebben maradtunk. A huszonnégy óra alatt csaknem megölt a bizonytalanság. Másnap csakugyan beállítottam a mamához, aki délceg, impozáns asszony volt és e percben úgy járkált a szobában, hogy lépésétől döngött a padló és a szeme villámlott.

Illendően kezelt csókoltam. Hidegen engedte ezt megtörténni.

— Hozta Isten! — mondotta. — Jól tette, hogy eljött. Piroska is itt lesz tüstént.

— Hóhó, gondoltam, ez elég jól indul. Neki rugtattam.

— Azt, ami engem idevezetett, talán sejtí, nagyságos asszonyom. Megengedi, hogy nyíltan beszéljek?

Az ország ünnepe.

A magyar király koronázására kitűzött határidő közeledik, s alig pár nap választ el bennünket attól a naptól, amikor Magyarország ismét koronáz királya lesz. A királyi várban a közeledő ünnep előkészületei folynak s lázasan készülnek az ünnepségre szerte az országban is. A fény és pompa, amit a háborús idők következtében bár mérsékelték, kifejtették, egyike a legszebbeknek, ami elképzelhető. A zászlósorak, főrendek, képviselők, vármegyék és városok küldöttségei pompás díszmagyarjai élénkítik meg majd a Szent György-teret, s a koronázási menet felejthetetlen emlékként fog bevésozni a lelkebe.

Az országos ünnepre nemcsak a díszmagyaros küldöttségek, hanem a nép és a munkásság is hivatalos. A meghívók már elmentek az ország minden vármegyéjébe, ahol összeállítják azoknak a kiküldötteknek névsorát, akik mint a népnek képviselői a koronázási ünnepségen részt vesznek. A koronázás tehát nemcsak a főrendek és nemesek, hanem a népnél is és így az egész országnak ünnepe lesz.

A koronázási ünnepség legapróbb részleteit is megállapították már, s a zászlósorak helyettesének személyeire nézve is megtörténtek már a megállapodások. A zászlósorak között első helyen áll a nádorhelyettes, aki az új király megkoronázásánál segítkezik. Erre a díszes szerepre a magyar képviselőház az országnak erre leghivatottabb és legérdemesebb emberét: gróf Tisza István miniszterelnököt választotta meg, aki hivatalba lép arra, hogy mint az országnak erre a célra választott megbízottja IV. Károly királynak segítsen fejére tenni Szent István koronáját s az országnak ezzel a szimbólumával teljesen egygyé forrassa a magyar királyt a magyar nemzettel.

— **Egy jóházból való fiu szabó vagy cipész tanoncúl ajánlközik.** — *Cím: Halák Ferenc, Jutas kórház.*

Száját biggyesztette keserűen.
— Megengedem-e? Nevetséges. Maga talán azt hiszi, hogy örökre azzal, megengedek-e én valamit, vagy sem?

— Hogy én... hogy azt... dadogtam.
Homlokomat kiverte a forróság. Szépen vagyunk itt is. A mama is észre vette zavaromat, mert nyájasabb hangon ezt mondotta:

— Nos, hát mi közlendője van?
— Ujra neki fohászokdottam, de aig értesült arról, hogy valami családi ügyről van szó közbevágtott:

— Kérem ez a férjemre tartozik. Ő a család feje.

— De... hebegtem.

— Kérem, csak tessék a férjemhez fordulni. A szobájában megtalálhatja. Most ugyanis éppen jó kedve van!

Nekem is elég volt ennyi. Kétségbeesett helyzet! Kitértem meg hát Piroska kezét, ha itt örökre jó kedve van mindenkinek?

Piroska ismét izgatottan várt.
— Mi történt?
— Semmi.

— Semmi? Hát ma sem kérte meg a kezemet?

— Lehetetlen, Piroska a maga kezét megkérni, mert most már a mamának is a papának is jó kedve van.

— Olyon nagy baj az, ha valakinek jó kedve van?

— Hja, néha...

— De már most mit csináljunk?

— Az én teleményességem véget ért. Piroska indulatosan toppantott a lábával.

— Maga gyáva!
— Az bizony meglehet.

Városi közgyűlés.

— 1916. december 21. —

Csütörtökön délután rendes közgyűlésre jöttek össze Veszprém város képviselőtestületének tagjai: három órákor részleges tisztújító közgyűlést, négy órákor pedig rendes közgyűlést tartott a város.

A részleges tisztújító közgyűlésén először jelent meg dr. Véghegy Kálmán alispán ezen minőségében. Az alispán, akinek kötelező szívélyessége közismert, ez alkalommal is jelent adta különös figyelmességének. „Miközön első alkalommal van szerencsém szülővárosom képviselőtestületi közgyűlésében elnökölni — mondotta az ülés megkezdésekor — szíven igaz szeretettel és legbensőbb érzésével köszöntöm a részleges tisztújító közgyűlés tagjait s az ülést megnyitottnak nyilvánítom.” A közgyűlés lelkesen ünnepelte az alispánt s az ülés bezárásakor Komjáthy László dr. polgármester meleg szavakkal adott viszhangozt a közgyűlés érzésének.

A Wolf Lajos igazságügyminiszteriumba történt kinevezésével üresedésbe jött pénztári tiszti állást kellett betölteni. Erre Koronczai János eddigi kiadott választották meg, az ő helyére irnoknak Horváth György szolgabíróvá irnokot. A v. adóhivatalnál betöltetlenül levő számtársi állásra Benkő János detektívot, az ő helyére pedig Molnár Aladár tűzmestert. A választások közfelkiáltással, egyhangulag történtek.

Az alig felőráig tartott tisztújító szék után a rendes közgyűlés Komjáthy László dr. polgármester elnökölete alatt folytatottat.

A polgármester bejelentette, hogy Haza Samu báró honvédelmi minisztert, a város díszpolgárát vezerezdese történt kinevezése alkalmából a város közönsége nevében üdvözölte. Jelentette, hogy üdvözölte őt a hercegalmi vasúti katasztrófától történt szerencse megemlékeése alkalmából is. A közgyűlés lelkes eljenzéssel vette tudomásul a bejelentéseket.

A város egy köztisztviselőben áltott polgárról, Oblatt Rudolfról emlékezett meg ezután a polgármester. Jelezte azokat a szolgálattelőkelyeket a város közönelmezése körül tett

Valami nagyon megható lehetett az arcom beismerés alatt, mert Piroska elérékenyedett. Hozzám simult. Félénken fölneztet réám. A szobában volt egy kakukos óra s a kakuk éppen szólani kezdett. Az ablak alatt volt egy rózsafű, egy teljes rózsza éppen ránk mosolygott. A fejű fölétt függött kalitkáiában egy rabmadár az éppen csattogni kezdett. Átkaroltam Piroskát és magamhoz vontam, ő vállamra hajította a fejét. Oh szép volt sápadt, önfeledt, szerelmes arca...

Ebben a percben kinyílt az ajtó és láthatóan a jókedvű mama alakja rajta.

Most is csodálkozunk Piroskával azon, hogy elviseltük a vihart, amely e jelenetre fejű fölétt elvonult. Piroskával, az én kis feleségemmel akinek különben — most szintén éppen jó kedve van.

Fényképnagyítások

aquarellek, tus- és olajképeket legelőnyösebben szállítunk. Árjegyzék ingyen. Képviselőket alkalmazunk.

RAFAEL arcképfestészeti műintézet
és labororium Budapest, Rákóczi-ut 24. szám. Telefon: József 28—65.

Küldjük adományainkat a vak katonák részére.

meltatta jótékony, önzellen, érdemes egyéniséget. A közgyűlés jegyzőkönyvébe iktatta eredményeit. Azután jótékony adományokról tett jelentést: egy névtelen kanonok különböző jótékony célokra 1300 koronát adott; a Veszprémi takarékpénztár az erdélyi menekültek segélyezésére 700 koronát, a Veszprémmegyei takarékpénztár pedig havonként ad 100 koronát. Róna Armin hentes-mester 500 drb, egyenkint negyedik szalonára szóló ingyen utalványt küldött hozzá, hogy azokat a karácsonyi ünnepekre arra érdemes városi szegények közt ossza szét. A közgyűlés a bejelentéseket elismeréssel és köszönettel vette tudomásul.

Horváth Béla dr. v. főjegyző ismertette ezután a város jövő évi költségvetés előirányzatait. Az előterjesztett javaslatok fölött megindult tárgyalás alkalmat adott **Csomasz Béla dr. bizottsági tagnak**, hogy rámutasson azokra a hibákra, amelyek a jelenlegi polgári iskola céljaira szolgáló régi inasiskolai épületnél (a tűztorony alatt) vannak: a pissoárok közegszűrésélenes állapotára, az iskolai kályhák olyan rosszullására, hogy a fiúk széngázmérgezést kapnak és orvoslást sürgetett.

Komjáthy László dr. polgármester rámutatott arra, hogy az épületet a város ingyen engedte át iskolai célra s az iskola fölszereléséről, a kályhák jókarban tartásáról nem a városnak, hanem az iskolát fontósabb kötelessége gondoskodni. Mindazonáltal megígérte, hogy a helyzetről jelentést tesz a közokt. miniszternek.

A költségvetésnél még **Weisz M. Ignác** szólalt föl s indítványozta, hogy a háborús túlmunkáért a rendőrlégyénységnek segély adassék, fejenként 140 korona, ruhaátalányuk pedig 450 koronára emeltessek. A közgyűlés elfogadta az indítványokat akképen, hogy nem állapította meg, hogy egyenkint mennyi segély adassék a rendőrségnek, hanem összesen 2640 koronát engedett e célra s a tanácsra bízta, hogy ezen összeget köztük érdemek szerint ossza föl.

A költségvetéseket ezután az előadói javaslatok értelmében elfogadták.

Az V. magyar hadikölcsönre 85.000 koronát szavaztak meg a gyámpénztár terhére.

A városi képviselőválasztások ellenesleg beadandó felelőválasztások elbírálására hivatott igazoló választmányba **Koller Sándor** és **Rédey Gyula dr.** választották meg.

A közg. tisztviselők, üzemi, gazdasági stb. alkalmazottak 1917. évi drágasági pótlékát, úgy mint múlt számunkban ismerteltük, megszavazták; a legtöbb adót fizető városi képviselők jövő évi névjegyüket megállapították. Az ugynevezett **Todesco-háznak** és teleknek 100.000 koronáért megvételét a közgyűlés elhatározta. A telek közepén a város utcát nyit s az utca mentén 16 házhelyet hasít ki s ad el.

A hatósági zöldségárúító csarnok föllátása iránt a **Bathányi-fele** uradalommal kötött szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

Kimondta a közgyűlés, hogy a nyugdíj-jogosultsággal nem bíró, régebbi idő óta szolgáló arra érdemes alkalmazottakat és díjnokokat saját költségén beiratja a Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíj Egyletébe.

A városi közg. tisztviselők családi pótlékát valamennyi gyermekre kiterjesztették a 2793/915. M. E. sz. rendelet értelmében és 1915. júl. 1-ig visszamenőleg utalványozták.

A közgyűlés jóváhagyta, hogy a városi tanács központi szeszőző föllátásáért folyamodott; jóváhagyta a betérjesztett bérleti és haszonbérleti szerződéseket.

A közellátási üzemek körül külön rendkívüli munkát végzett tisztviselők és alkalmazottak külön jutalmazására a közgyűlés összesen 27.169 koronát utalt ki a közellátás pénztárból. Ennyit tett ki az összeg, ami a városnak a múlt év őszén Bécsbe eladott hizott sertésen megmaradt. A főbb tisztviselőknek a jutó összeget megszabta maga a közgyűlés, a többiek külön jutalékanak megállapítását pedig a tanácsra bízta.

Koller Sándor udv. tanácsos és **Pósa Endre** bizottsági tagok nagy elismeréssel szölk a közellátás üzemek sikeres és eredményes vezetéséről s a közgyűlés indítványokra egyhangulag elismerést és köszönetet szavazott a város vezetésének, bár ez, mint **Koller Sán-**

dor mondotta: „megától értetődik, benn van mindenkinek köztudatában s a külön tiszteletdíjakat a közgyűlés csak az elismerés külső látható jeléül ajánlotta meg.

Bokrossu Jenő v. főmérnöknek a villamos telep átvételé körül külön munkáért a közgyűlés 400 korona tiszteletdíjat állapított meg.

A főbb apróbb ügyeket is az előadói javaslatok értelmében intézték el.

A közgyűlés esti 7 órakor ért véget.

Értekezlet a rekvirálás ügyében.

A második, ugynevezett pótrekvirálás ügyében népes értekezlet volt a veszprémi városház nagytermében **Hunkár Dénes** főispán elnöklésével. Megjelentek mindazok a községi jegyzők, tanítók és gazdák, akiket a rekviráló bizottságokba már beosztottak, de sokan voltak jelen Veszprém város társadalmából s a vármegye s a város tisztviselői karából is. Sajnávala nélkülözle az értekezlet **Holitscher Károly** országgyűlési képviselőt, miniszteri megbízottat, aki hivatalos lett volna a részleteket előadni.

A főispán szívvelszíven üdvözölte az értekezletet s lelkes, buzdító beszédben sorolta föl azokat az alapelveket, amelyek szerint a második rekvirálást a nagyobb siker érzetében vezetni kell. Hogy az a nagy hadi eredmény, amelyet hős csapatunk kivívtak, ki ne essék kezünkől, szükséges, hogy a csapatokat is, az itthonlevőket is ellássák élelemmel. Azt hiszi, hogy mindannyian át vannak hatva a kötelességérzettel s hogy amikor hőseink majdnem lehetetlen teljesítményekkel gyarapítják a magyar dicsőséget, ugyanakkor az itthoniak is mindent megtesznek, ha kell, még nélkülöznek is, csak hogy a katonaság szükségleteit előteremhessék.

Az élelmiszerekért fontos bent is, künn is. Az utolsó évek termése akkor, hogy nem lehet tetszés szerint fogyasztani. Eddig nem volt egyetlen nagy- és kiscsajda sem, aki nélkülözött volna. Most azonban ezeknek is meg kell szorítaniok szükségletük kielégítését, hogy kellő elosztással takarékoskodhassanak a katonák s a polgárok javára. A rekvirálási rendeleteket mindenki kézhez kapta. Abból látható, hogy vármegyénkben a fejkvótát nem szállították le, mint más vármegyékben. De ha szükség lesz rá, meg van arról győződve, hogy a járás is, a város is hazafias érzéssel tűr nélkülözést. Mint a vármegyében mindenkinek barátja, felkéri, mint főispán pedig megköveteli, hogy az előjáróság s egyéb megbízottak a rendelet utasításait kérlelhetlen szigorúsággal, tartásuk be. A felelősség nagy, de ettől látítani nem lehet. Mert bekövetkezhet, amire elleneink várt diadalukat alapítják, hogy kiéhezettnek bennünket s ekkor leggyereink dicső diadalai dacára is lealázó békére kényszerülünk. Olyan tagja nincs az értekezletnek, aki ezt a szándékot óhajtáná célhoz juttatni. (Hangos tiltakozás: Nincs!) Már volt egy rekvirálás. Ez azonban felülelesen, lelkiismeretlenül történt. Amig Somogyban 2000, nálunk alig 100 waggon gabonát rekviráltak. Tudja, hogy sokan félnek az éhségtől. Ettől nem kell félni. Éhezni senki sem fog, de kötelessége, hogy kevesebbel beérje.

A rekvirálók házról-házra járnak a megengedett mennyiséget meghagyják, a fölösleget lefoglalják. Ezt a tulajdonos tartozik jó karban megőrizni. A felelősség a főbírók s az alispánt is terheli. Nem hiszi, hogy volna olyan ember, aki az említett tisztviselőknek kellemetlenséget akarna szerezni. (Élénk tiltakozás: Nincs!) **Holitscher Károly** eddig 70 községet s 30 malmot vizsgált meg. Szomorú tapasztalatot szerzett. A községek rosszul rekviráltak, a malmok pedig nem tartották be a rendelelet. Megfenygeti a molnárokat a malom bezárásával, ujjabb panasz lesz ellenük. A mai élelmiszei viszonyok komolyak. Mindent el kell követnünk, hogy ne rosszabbodjanak. Nem kell bevárni az erőszakot, hanem önként ajánljuk föl a felesleget, mert ez a hazafiság. Aki a rendeleletet ma is kijátssza, az éppen olyan hazaáruló, mint aki s katonáinkat elárulja. S teszi azért, hogy meleg szobában kényelmesen élhessen. Vetőmagban sem károsul senki. Amit a rendelelet meghagy, nagyon elég. Az állatok részére is marad annyi, hogy az állattalomány nem szenvedhet kárt.

Legnehezebb lesz a hizlalás s a tejkérdés. Sajnos, itt már a rendelelet nem adhat nagyobb kedvezményt. Azt is tudja, hogy a rendelelet szigorú végrehajtása folytán a tej is csökken. Ezzel a kormány is számolt, de előbbre való, hogy mindenki ehessen, mint hogy néhányan tejből dusskáljanak. Ujra figyelmébe ajánlja az értekezletnek a mondottakat s kifejezte bizalmát hazafias érzésükben. Mert ha ebben most is csalódná az ország, akkor következik majd a harmadik rekvirálás is...

Dr. Komjáthy László az értekezlet nevében megköszönte a főispán előadását s maga részéről is hazafias érzésre s ebből eredő becsületos kötelességteljesítésre buzdította a megjelenteket.

Ezután **Kerényi Andor** főszolgabíró adott hasznos utmutatást a rekvirálás egyöntetű vezetésére. Különös figyelembe ajánlotta, hogy a rekviráló bizottságok a gazdasági napszám-munkások részére visszatartandó szükségletet állapítsák meg körültekintéssel, lelkiismeretesen. Hiteles igazolást követeljenek arra nézve, hogy a gazdaságban mily időtartamra s hány olyan napszám-munkát alkalmaznak, akiket élelmiszer is. Ahol ezt igazolni nem tudják, vagy nem akarják, ott feltételezhető a felesleg indokolatlan visszatartása, azért ilyen gazdaságban napszámok részére élelmiszer nem tartható vissza. Ha egy-két megállapítás után ennek híre szalad, mindenki arra törekszik, hogy a törvényes igazolást beszerezze s elmutassa. Az értekezlet az elhangzott utmutatások s hazafias buzdítások komoly hatása alatt az elnöklő főispán éltetésével távozott az értekezletről. ()

— **Meghosszabbították a hadikölcsön jegyzési idejét.** Az ötödik hadikölcsön jegyzésére hivatalosan megállapított határidő véget ért. A hivatalos határidő legutóbbi napjain azonban olyan nagy kedv mutatkozott meg a jegyzésre, a kis- és nagytöke olyan jelentékeny jegyzéssel iparkodott hozzájárulni a kölcsön sikeréhez, hogy a fővárosi és vidéki pénzügyesek nem is tudták teljes egészében elfogadni a bejelentéseket, ennél fogva a pénzügyminiszter a jegyzésre megállapított határidőt **január 8-ig** meghosszabbította.

Az a buzgalom, amely a kölcsönjegyzési idejének meghosszabbítását szükségessé tette, kétség-telenül mutatja egyes rétegek törhetetlen áldozatkészségét. A hadikölcsön olyan kamatot hajt, hogy azzal a takarékbán heverő betét jövedelme föl nem ér.

A jegyzés meghosszabbításáról szóló hírrel kapcsolatban közlik, hogy a december 23-ika és 1917. január hónap 8-ika közötti időben történő aláírásoknál az aláírás ára — az időközi kamatra való tekintettel — a 6 százalékos járadékkötvények minden 100 korona névértékeért az eddigi 98 korona helyett 98 korona 30 fillér, az 5 százalékos törlesztéses kötvények minden 100 korona névértékeért az eddigi 96 korona 25 fillér helyett 96 korona 50 fillér lesz.

Megkezdték a rekvirálást.

Dr. Véghely Kálmán Veszprémmegye alispánja az emberi élelmiszerre használható minden-nemü terménynek és örleménynek közszükségleti célokra szükséges hatósági igénybevétele tárgyában a következő hirdetményt bocsátotta ki:

A folyó évi szeptember hó 2-án kelt 2978/M. E. számú kormányrendelet, illetve a folyó évi szeptember hó 14-én kelt 150.000/B. M. számú körirendelet alapján általam folyó évi szeptember hó 28-án 21.610/1916. szám alatt elrendelt gabona-rekvirálás eredménye annyira alul maradt minden jogos várakozásom, hogy az idézett kormányrendeletnek a rekvirálás elrendelése által elérni kívánt az a célja, hogy egyfelől a hadsereg egész évi gabona- és lisztükséglete, másfelől a hatósági közellátásban részesülők szükséglete a jövő termé-ség okvetlen biztosítottassék, elérhető nem volt.

Ebből kifolyólag a 3973/1916. számú kormányrendelet, illetve az Országos Közéllátás Hivatal elnökének 5000/IV. 1916. számú rendelete

alján folyó évi december hó 12-én 26.552/1916. szám alatt az emberi élelmezésre használható mindennemű termény- és őrlménynek közszükségleti célokra szükséges hatóság igénybevételének (rekvirálásnak) megismétlését Veszprém vármegye egész területére nézve elrendelem.

A járásek főszolgabíráihoz, a r. t. városok polgármestereihez és rendőrkapitányaihoz, továbbá a községi és körjegyzőkhez, valamint az összes községi előjáróságokhoz folyó évi december hó 12-én 26.552/1916. szám alatt kiadott körrendeletben, ezen újabb rekquirálás miként való keresztülvitelére vonatkozó összes utasításokat és tudnivalókat magában foglalja. Mégis az ügy érdekében szükségesnek tartom, hogy ezen újabb rekquirálásnál a Veszprémvármegye egész lakosságát érdeklő főbb tudnivalókról Veszprémvármegye közönsége hirdetmény útján is értesülve legyen. Miért is Veszprémvármegye közönségéhez jelen hirdetményemet kibocsátom.

I.

A rekquirálás Veszprémvármegye egész területén községenként, illetve körjegyzőségenként egyszerre, folyó évi december hó 20-án kezdődik s a szükségletre képest tart bezárólag 1917. évi január hó 15-ig.

A rekquirálást a rekquiráló bizottságok háziről-házra járás után foganatosítják s rekquirálás alá lesz véve a legkisebb mennyiség is.

II.

A termelő, valamint a nem termelő által házi- és gazdasági szükségletre visszatartható mennyiségek megállapítása:

A) a háziszükséglet megállapításánál irányadó:

a) mezőgazdasággal vagy őstermeléssel foglalkozóknál 1916. évi december hó 20-tól 1917. évi augusztus hó 15-ig számítva havonként és fejenként annyiszor 12 kilogramm liszt, vagy az őrlési hulladék és a vámörlési díj betudásával ennek megfelelő együttesen 18 kilogramm buza, rozs, kétszeres vagy árpa hagyható háziszükségletként vissza, ahány lélek a készlet birtokosának háztartásában rendszerint természetben ellátást élvez. Ezek közül azonban a mezőgazdasági, vagy más őstermelési munkákkal — rendszeresen — nem foglalkozók és a 15 évnél fiatalabbak után havonként és fejenként csak 10 kilogramm liszt, vagy az őrlési hulladék és a vámörlési díj betudásával ennek megfelelő együttesen 14 kilogramm buza, rozs, kétszeres vagy árpa hagyható vissza;

b) másoknál 1916. évi december hó 20-tól 1917. évi augusztus hó 15-ig havonként és fejenként annyiszor 7-20 kilogramm liszt vagy az őrlési hulladék és a vámörlési díj betudásával ennek megfelelő együttesen 10 kilogramm buza, rozs, kétszeres vagy árpa hagyható vissza háziszükséglet címén, ahány lélek rendszerint természetben ellátást élvez a fogyasztó háztartásában;

c) az 1916. évi 2117. M. E. számú rendelet 11. §-a alapján általam 17.339/1916. szám alatt kibocsátott rendeletre való tekintettel az illetékes közigazgatási hatóságok, nevezetesen a r. t. városok polgármesterei, valamint a községi előjáróságok által a nehéz testi munkával foglalkozók, vagy mások részére a m. kir. B. M. által a naponkénti és fejenkénti mennyiség 300 gr. lisztre lett fel-emelve, ebben az esetben az ilyenek részére havonként és fejenként 9 kgr. liszt jár ugyan, a többet azonban nevezettek nincsenek jogosítva visszatartani, mert ezek, ezen többletre nézve hatósági ellátásban részesülnek;

d) babból, borsból és lencséből együttvéve fejenként és hónaponként 3 kgr. tartható vissza.

B) A gazdasági szükséglet megállapításánál irányadó:

a) az összes gazdasági alkalmazottaknak, cselédeknek természetben járandósága címén a munkaadó csak a II. A) b) c) alpontjaiban felsorolt liszt- vagy gabonamennyiséget s csak a hivatkozott pontokban megjelölt időre tarthatja vissza és adhatja ki alkalmazottjainak, a többletet el kell rekquirálni.

A természetbeni járandóságokból így visszatartott mennyiség ellenértékét a megállapított maximális árakat véve alapul, a munkaadók a természetbeni járandóságok esedékességi idejében a gazdasági alkalmazottaknak és cselédeknek készpénzben tartoznak kifizetni.

Az előző pontban foglalt rendelkezések alapján történő konvenció kimérésénél a községi előjáróságok egy tagjának nagyobb gazdaságokban jelen kell lenni.

Miért is ezen nagyobb gazdaságok tulajdonosai a konvenció kimérés idejéről a községek előjáróságait legalább 3 nappal előbb értesíteni tartoznak.

Hogy a konvenció kimérésénél elrendelt ezen változásokról a kisebb gazdaságok szegődményesei is tudomással bírjanak, szigorúan utasítom a r. t. városok polgármestereit, továbbá a községi és körjegyzőket, hogy a konvenció kimérésére vonatkozó ezen rendelkezésemet hatóságaik egész területén haladéktalanul és a legelterjedtebb módon külön is tegyék közhírré.

b) időleges munkások munkabére, illetőleg ellátása címén termény a munkaadó által csak ott tartható vissza, ahol terménybeni ellátás most is szokásban van. A visszatartható mennyiség megállapításánál a II. A) a) b) c) pontjaiban meghatározott mennyiségek s az ott előírt határidő az irányadó.

Azt, hogy 1916. évi december hó 20-tól 1917. évi augusztus hó 15-ig hány ilyen időleges munkás vehető egyes munkaadónál számításba, az illető gazdasági üzemének és viszonyainak megfelelő kipuhatólása, elbírálása és mérlegelése mellett a rekquiráló bizottságnak kell megállapítani.

A háztartásokban kizárólag házi teendők végzésére természetbeni ellátás mellett alkalmazott ideiglenes munkások szükségleteinek fedezésére háztartásonként 10-től 30 kilogramm liszt, illetve ennek megfelelő gabonamennyiség tartható vissza.

Azt, hogy melyik háztartásokban és a fentebb meghatározott korlátokon belül mily mennyiségű liszt, illetve gabona tartható vissza a háztartásokban kizárólag házi teendők végzésére természetbeni ellátás mellett alkalmazott ideiglenes munkások részére, megállapítani az összeíró küldöttség jogát és kötelességét képezi.

Hadifoglyok részére, általában az eddigi rendelkezésekkel szemben, azok tényleges alkalmazási idejére, 1916. évi december hó 20-tól 1917. évi augusztus hó 15-ig számítva, a munkaadó által havonként és fejenként 12 kgr. liszt, vagy az őrlési hulladék és a vámörlési díj betudásával ennek megfelelő együttesen 18 kgr. buza, rozs, kétszeres, vagy árpa tartható vissza.

Ez alkalommal a rekquiráló bizottságok elnökei, illetve a községi és körjegyzők az érdeklő munkaadókat figyelmeztetni tartoznak, hogy a hadifoglyok ételmét a leszállított lisztmennyiség mellett a lehetőséghez képest más ételcímekkel igyekezzenek pótolni.

C) Arató és cséplőrész

címén, termelőnek csak annyi terményt lehet visszahagyni mint amennyit 1917. évi augusztus hó 15-ig az 1917. évi aratás és cséplésnél alkalmazott részeseknek előleg és élelemre természetben oly időpontban kell termelőnek kiszolgáltatni, a mikor az 1917. évi termésből az e célra szükséges gabonamennyiséget kicsépelni még nem lehet.

Természetes, hogy az arató és cséplőrész címén az előző pont alapján visszahagyható gabonamennyiségek megállapításánál szintén a jelen körrendelet III. A) a), b), c) pontjaiban engedélyezett mennyiségeket lehet csak figyelembe venni, mert munkaadók az 1917. évi aratási és cséplési munkálatokra vonatkozólag a munkásokkal megkötött szerződésben feltüntetett előlegeknek és élelemre természetben kiszolgáltatandó gabonamennyiségnek, a jelen körrendelet III. A) a), b), c) pontjai alapján felszámítható hányadán felül fennmaradó részét, amennyiben azoknak kiadására a szerződéses munkások 1917. évi augusztus hó 15-ig várni hajlandók nem volnának, a leszerződött munkások részére a gabonamennyiség hatóságilag megállapított maximális árakat véve alapul, készpénzben tartoznak kifizetni.

Azt, hogy az egyes gazdaságoknak, illetve munkaadóknak az 1917. évre hány arató és cséplő munkásra lesz szükségük, munkaadóknak szerződésileg kell igazolniuk, szerződés nem léte esetén pedig az 1916. évi állapotot kell alapul venni. Ezen adatok alapján az 1917. évi tényleges arató és cséplő munkás szükségletet a helyi viszonyok alapján és azok megfelelő és igazságos mérlegelése mellett megállapítani a rekquiráló bizottságok kötelessége.

D) Vetőmagszükséglet

címén katasztrális holdanként tavaszi búzából 130 kg, árpából 110 kg, zabból 120 kg, zabosbüköny vetéséhez zabból 60 kg, kölesből szemtermelésnél 20 kg, takarmánytermelésnél 30 kg, tengeriből szemtermelésnél 30 kg, takarmányterme-

lésnél pedig 140 kg, moharból szemtermelésnél 15 kg, takarmánytermelésnél 25 kg hagyható vissza.

Ezen megállapított és visszatartható vetőmagszükséglet felül az őszii vetések esetleges kiveszésére való tekintettel, az ősziekkel bevett és igazolt területek 15%-ának újbóli bevételéhez szükséges tavaszi vetőmag tartható vissza. Természetes, ha őszivel bevett területeknek tavasziakal való bevételére nem lesz szükség, úgy termelők az e címen náluk visszahagyott termény mennyiségeket feleslegesen legkésőbb 1917. évi május hó 15-ig beszállítatni tartoznak.

A gazdasági üzemtervet mindenkor elfogadhatóan igazolni kell.

E) Az állattalomány takarmányozása

címén visszatartható mennyiségek megállapítása a) Állatok takarmányozására búzát, rozst, kétszeres visszatartani és használni a folyó évi július hó 2-án 2282/1916. M. E. számú rendelet (L. Veszprémvármegyei Hivatalos Lap 32 számában megjelent 15473/1916. számú alispáni rendelet) értelmében egyáltalában tilos.

b) A földművelésügyi m. kir. miniszter által 89100/1916. szám alatt kiadott (1. a járásek főszolgabíráihoz és a r. t. városok polgármestereihez intézett 1916. évi szept: 18-án 20555/1916. számú alispáni rendeletet), rendelet 5 §-a értelmében pedig lovak takarmányozása címén — kivéve hágóméneket egy évré darabonként 5 q-nál több abraktakarmányt semmi esetre sem lehet számba venni és így visszahagyni.

c) A többi állatokra nézve a visszatartható abrak mennyiségeket gabonamennyiségként, darabonként és naponként súlymértékben kifejezve a következőkben állapítom meg:

1. hágóménnél naponként 4 kgr. zab,
2. tenyészbikáknál naponként 3 kgr. zab,
3. (egyéves korig bezárólag) naponként 2 kgr. zab,
4. anyasertéseknél és tenyészkanoknál naponként 1 kgr. zab, vagy árpa,
5. malacoknál fél éves korig 1/2 kgr. árpa, vagy tengeri,
6. tenyészkanoknál naponként 1 kgr. zab,
7. bárányoknál (de csak 2 hónapi időtartamra) naponként 30 dg. zab, vagy árpa,
8. kizárólag saját tenyésztésű és eladásra szánt hízó sertéseknél bezárólag 1917. évi február hó 1-ig naponként 4 kgr. tengeri,
9. saját nevelésű és nem saját nevelésű, de kizárólag a tulajdonos házi szükségletének fedezésére szolgáló hízó sertéseknél bezárólag 1917. évi február hó 1-ig naponként 4 kgr. tengeri vagy árpa,
10. A baromfi állomány részére csakis rosta aljat (ucsu, hulladékot) lehet és szabad igénybe venni.

Azt, hogy melyik sertéshizlaldákban vannak beállítva saját nevelésű és eladásra szánt hízó sertések s így mely hizlaldák, illetve hizlaldá tulajdonosok részére lehet 1917. évi február hó 1-ig bezárólag naponként és darabonként 4 kgr. tengerit visszahagyni, községekben az illetékes községi előjáróság véleményes jelentése és helyszíni szemle, illetve vizsgálat alapján a járásek főszolgabírái r. t. városokban pedig helyszíni szemle és vizsgálat alapján a r. t. városok polgármesterei állapítják meg.

A községi előjáróságok az előző pontban foglalt rendelkezések alapján a szükséges adatokat a járásek főszolgabíráinak legkésőbb folyó évi december hó 22-ig rendelkezésére bocsátani tartoznak.

Vizont a főszolgabírák a jogosultságukat az adatok vételétől számított 48 órán belül megállapítani s megállapításait az érdeklő községi előjáróságokkal, továbbá velem, valamint Hollischer Károly országgyűlési képviselő úrral mint az Országos Közéletmezési Hivatal Elnökének megbízottjával (Csetényi) írásban közölni tartoznak.

Az érdeklő községek az illetékes főszolgabírák vett határozatait a rekquiráló bizottságok elnökeinek haladéktalanul tudomásra hozni tartoznak.

F) Mezőgazdasági szeszgyárakban

a még kifőzendő minden hl. szesz után 30 kgr. árpát lehet vissza hagyni.

Ezen megállapításnál az egyes szeszgyárakra nézve hatóságilag megállapított szesz kontingens az irányadó.

Mind egyik rekquiráló bizottsághoz a készlet pontos feltárására vonatkozó puhatolási munkák végzésére 2—2 katona lesz beosztva.

el házi és gazdasági szükségletre őrlést vagy darálást. Az őrlési tanúsítvány csak arra a malomra érvényes, amely malomra kiállítva van. A molnár köteles átvétele elismervényét adni az őrlőtől félnak. Az őrlésre malomba hozott búzából, rozsból, kétszeresből, kölesből, árpból és zabból 10 %-ot vehet a molnár őrlési vám címén; a fent elősorolt terményeknél darálásért, zuzásért és egyéb feldolgozásért 7 % vámost szedhet. Köteles a molnár a szedhető vám mennyiségét a malomban feltűnő helyen kitűszteszteni. A megállapított vámon felül elporlásra és koptatásra külön levonásnak helye nincsen. Buzát és rozstól legkevesebb 75 %-ra tartoznak az összes vāmörli malomok kiórléni, vagyis az őrlésre behozott buza és rozsz minden métermázsája után 67 1/2 kilogramm lisztet és 22 1/2 kilogramm korpát tartoznak az őrlőtől félnak kiszolgáltatni. Aki a kiadott rendeletet megszegi, vagy megszegésénél bármely módon közreműködik, 6 hónapig terjedhető elzárással és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

— **Központi Szeszifőző Szövetkezetek alakulása a vármegyében.** A központi szövetkezeti szeszifőzők megalakulása érdekében december 21-re értekezletet hívott össze a vármegyei gazdasági egyesület. Kajdacsy Endre ügyvezető igazgató ismertette az érdeklődő gazdaközönsséggel a szeszifőző szövetkezetek mikénti szervezését és felkérte az értekezleten megjelent szőlősgazdákat, hogy jársonként vagy nagyobb körzetenként, esetleg közösen alakítsák meg a szeszifőző szövetkezeteket, de még december hó folyamán adják be kérvényüket a pénzügyigazgatósághoz a Központi Szeszifőző engedélyezése tárgyában. Az értekezlet a szőlősgazdák kiküldöttjei bejelentették, hogy Enyingen, Siófokon, Fokszábadin, Balatonkenesén, Devecserben, Bakonyszentlászlón, Váralotán indult meg a mozgalom a szeszifőző szövetkezetek szervezése érdekében, az alakuló gyűlést mindenütt a karácsonyi ünnepek alatt hívják egybe a szőlősgazdákat.

— **Kereskedelmi utazók mintaböröndjeinek megkezdésvidéjki kedvezménye megszűnik.** A m. kir. Államvasutak Igazgatóságától vett értesítés szerint a m. kir. Államvasutak vonalain a korábbi hirdetés szerint az 1917. évi február hó 1-ével felemelt díjakkal érvényben lévő új személy- és podgyászdijszabással a mintaböröndökre engedélyezett kedvezményes díjak hatályon kívül helyeztetnek s az emeltet naptól fogva a mintaböröndök csakis a rendes podgyász szállítási díjak fizetése mellett lesznek szállíthatók.

— **Karácsony a harctéren.** Ugy mint az előző években, ezúttal is serényen folyik a munka a Vöröskereszt szeretetadomány osztályában a katonák karácsonyának előkészítésére. A harctéren utnak indított szeretetadomány ládáként száz emberre van csomagolva, tiszteknek pedig negyvenenként történik. Eddig 20 millió szivarka, 5 millió szivar, 500.000 csomag dohány, 150.000 pipa és szár, 60.000 darab különféle játék, dominó és harmonikák stb., 2 millió képes levelezőlap, 1 millió jegyzőkönyv naptárral és a harcszinterek térképeivel, 500.000 iron, 70.000 könyv és 260.000 füzet lett becsomagolva. A közönség áldozatkészsége ismét megható módon nyilvánul meg és kiemelendően tartjuk Szabadka város 10.000 koronas a Pesti hazai takarékpénztár 3000 koronas, az egri Érsekség 2000 koronas, Nemzeti Casinó 1000 koronas adományát. A honvédelmi minisztérium dohánnyújtása 1069 koronával, Bujanovits Gyula eperjesi főispán gyűjtése 1381 koronával és a Budapesti ág. ev. főgymnasium 1222.06 koronával szaporította az eredményt. A perjamosi főszolgabíró 100 koronát, az apatini Vöröskereszt fiók 500 koronát, a temesvári polg. isk. 593 koronát, Frank Henrik és fiai kassai cég 500 koronát juttatott a nemes célra. A pénzadományok a 8880 postatakarékpénztári számlára vagy a karácsonyi akció központi vezetőségéhez (V. Akadémia-utca 17. szám) küldendők.

— **A tengeri-csirátlánítás gyakorlati bemutatása.** A tengeri-csirátlánításra vonatkozó kormányrendelet keresztülvitelével megbízott Országos Központi Hitelszövetkezet értesíti az érdekeltek hengerzések malmokat, hogy december 16-ikáig, vagyis egymásután következő 5 napon keresztül a torontálmezeji zombolyai Reform-malom részvényszereség malmában, ugyszintén a budapesti bemutató állomáson: IV., Kecskeméti-utca 13. sz. alatt megkezdje a tengeri-csirátlánítás gyakorlati bemutatását és arra az érdekeltek malmokat, illetve azok műszaki vezetőjét és főmolnárait meghívja,

hogy azok a csirátlánítás műveletét elsajátíthassák és a szükséges csekély ütemű átalakításokat a helyszínen tanulmányozva, vatalatukat odahaza a csirakiválasztásra sürgősen berendezhessék. Az automatikus malmoknak a budapesti telep meglekintése ajánlatosabb.

— **Százezrek jótékony célra parafadugókból.** Nyuljunk le a földre és szedjük föl az eldobált kincseket! Surányi Langer Károly nógrádberceli gyógyszerész ajánlatot adott be, hogy gyűjtsenek az iskolákban használt, vagy átnein lyukasztott parafadugókat (pezsgő dugókat is) kilogrammonként 3 koronát ad a dugóért, s a beérkezett összegeket a Balasagyarmati Népbank r.-t.-hoz küldi be az elesett tanítók özvegyeinek és árvaínak javára indított gyűjtéshez leendő csatolás végeit. Ha egy vármegyére csak 30 ezer tankötelet számítnak s egy-egy tanuló csak 10 dugót hoz hazulról miután 600 dugó körülbelül kitez egy kilogrammot akkor az ország 63 vármegyéből összegyűlhet, ha csak 3 millió tankötelet számítnak aki hoz fejenként 10—10 dugót körülbelül 150.000 korona. Ime a semmiből szinte százezreket hozhatunk össze a kegyelet és nemes célra. Egyedül a postaköltség terhelne a gyűjtést, de ezt 1—1 fillér adakozással maguk a tanulók összedehetik. Az eszmét a legmelegebben ajánlom vármegyéim tanítói figyelmébe a felkértem őket ezuton, hogy a mielőbb megindítani és a gyűjtött dugókat surányi Langer Károly gyógyszerész címére Nógrádbercel-re elküldeni sziveskedjenek.

A gyűjtés lezárása után, két nógrádmezebeli tanító fog megbízatni azzal, hogy a gyógyszerész könyvét átvizsgálják, ezt a Balasagyarmati Népbank r.-t. könyveivel összehasonlítsák. Ezután a begyűlt összegeket illetékes helyére juttatják a Néptanítók Lapjában az nyugtatva lesz.

Felkérem a tanító urakat, hogy az elküldött dugók sulyáról pontos jelentést terjeszsenek hozzám, hogy erről összeállított kimutatást illetékes helyre elküldhessem. *Vértessy Gyula* kir. tanfelügyelő.

— **Hirdetmény.** Alulírott városi adóhivatal közzéteszi, hogy az 1916. évre szóló IV. oszt. kereseti adó és hadmentességi díj kivetési lajstrom folyó hó 22-től a városi adóhivatalban 8 napi közzemlére lesz kitéve. Veszprém, 1916 dec. 21. A városi adóhivatal.

— A „**Vasárnapi Ujság**” december 10-iki számának közleményei között a főhelyen a királyi temetése és a herceghalmi vasuti katasztrófa foglalkozik el. A királyi temetéséről teljes fogalmat adnak a képek, mintha az ember ott lett volna; bemutatják a koporsó utját a főbb pontokon, a ravatalt, a kísérek főbb csoportjait, köztük Károly királyt nejével és a kis trónörökösével, az idegen uralkodókat stb. Thallóczy Lajos tragikus haláláról cikk és arckép szól. Szépirodalmi közlemények: Szöllösi Zsigmond és Pantopiddan regénye, Tomcsányi János cikke Kosciuskoról, tárcacikk a hadikölcsönről. Egyéb közlemények: Az elfoglalt Bukarest képe, francia hadikölcsön-plakátok s a rendes heti rovatok: A háború napjai. Irodalom és művészet. Halálólas. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre öt korona, a „Világkronika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanítt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **Vállalkozás.** Ezzel a címmel új közgazdasági, pénzügyi, vállalkozási, műszaki, építészeti és szállítási hetilap jelent ma meg, Illés József, „Az Ujság” igazgatójának szerkesztésében. Az új szaklap első száma kiválóan érdekes és változatos tartalma, eredeti szakszerű hírei, közvetlen tudósításai, gyakorlati értékű jelentései, ügyes beosztása, eleveensége és éppen így külalakja is, arra biztatnak, hogy a vállalkozás terén jelentkező nagy lendületnek egyik értékes és hasznos orgánuma lesz a „Vállalkozás”.

— A „Darwin” Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának december 15-iki száma a szokott érdekes és változatos tartalommal jelent meg, melyből kiemeljük a következőket: Lómer: Az atom technikája. Dr. F. Zs. A zsír. Dr. Szerényi Nándor: A háború földrajzi fókuszai. II. Dr. Gáspár Lajos: A polyembriónia. Dr. Práger Márton: A tifuszokokról. László Artur: A vasuti biztonsági berendezésekről. Különfélék: Lowe! Percival. Verdon madarai. Miért két az ég? A világiás technikai fejlődése. Fehérje táplálkozás és termékenység. stb. A kitűnő folyóirat előfizetési ára fél évre 5 korona. Mutatványszámokat szivesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy-ut 69.

— **Akinek szép kocsi vagy hintó kell,** főlőleges, hogy a fővárosba vigye vagy külföldi gyárosoknak adja pénzét, mert **Varjas Lajos** boguár- és kocsigyártó-mesternek Veszprémben, a Hosszú-utca (nagyhíd mellett) saját házában lévő villanyerőre berendezett telepén ócska áron kaphat igen szép gazdasági kocsikat, könnyűbarnakutókat, vagy elegáns kivitelű hintókat. A telepen — amely a legújabb gépekkel van felszerelve — gyorsan és kifogastalanul készítenek minden a boguár és kocsigyártó szakmába vágó dolgot s a tulajdonosok raktárában szolid áron lehet vásárolni mindent, az egyszerű kocsikeréktől a legévesebb uri hintóig. — Emellett javításokat jutányos áron eszközöl. A főrekvő magyar iparos vállalatot olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Egy fiu vagy leány tanulónak fizetéssel felvétetik Becksé fényképésznel.

— **Fénykép nagyításokat** aquarellek, tus és olajképeket mersékelt áron szállít a budapesti Rafael műintézet (VII., Rákóczi-ut 24.) mely ebben a szakmában az ország első főszerzősen kitüntetett vállalata, minden bizalomra és támogatásra érdemes, miertis mai hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

— **Felhívjuk** olvasóink figyelmét Fodor Ferenc könyvkereskedő lapunk mai számában közölt karácsonyi és újévi ajándékok bevasárlásáról szóló hirdetésére.

ROYAL kávéházban naponta

d. u. 5—7 óráig uzsonna tea

50 fillérért kapható. A t. közönség szives látogatását kéri

Sanits Ferenc tulajdonos.

Amikor szégyen a szegénység.

— Irta V. K. —

Balog Dani tönkre ment. A kis földjét és egyéb jószágát elvitte a takaréks amije még megmaradt, a zsuffpödeles háza, azt eladta, egy részéből kiifizette az itt-ott való adósságot, aztán följött a feleségével és a három gyerekével Pestre a bizonyos állásba a villamosokhoz; amit a kerület képviselője járt ki neki. Lakást is kapott a Damjanich-utcaban, beraktak a szegényes falusi butort, rikító színtű függönyt akasztottak az ablakra, aztán leültek az asztalhoz mind az öten a gyerekekkel együtt és jóízűen ettek a szalonnából meg a barna kenyérből, amit még magukkal hoztak hazulról. Mikor Balog Dani letölte az utolsó falatot, megkérdezte a feleségét:

— Mennyi pénz maradt még?

— A fertályt kifizettem, ötven forintot, meg néhány koronát a házmesternének, majd olvast el a nyugtát... alig maradt még valami harminc forint meg néhány fillér; majd össze köll számolni.

Balog Dani nyelt még egy nagyot valahogyan azon az utolsó falaton, ami már a gyomrában volt, aztán maga elé kotorta a nyugtákat meg a pénzt, amit a felesége oda tett az asztalra. Nagy kinnal összeszámolták a pénzt, aztán Balog Dani egyet gondolkozott és azt mondta:

— Ez kevés lesz elsejéig, mert köll még két ágyat is venni; a gyerekek ne alugyanak a földön, meg aztán hátha gyün valaki.

Tanakodtak, gondolkoztak, míg végre Balog Dani megállt a szoba közepén:

— Nem tudom, a Kovács Ferkó itt lakik Pesten. Régen itt van már; Nem volna-e neki? Öt forintonként vissza lehetne adogatni... Egy harminc forintot...

Balogné odaüfött az ablakhoz és jól fejbeverte mind a három gyereket; mert a roló zsinagét ráncigálták és egészen besötétítették a szobát:

— Netek! — mondta. Aztán az urának beszélt:

— A Kovács Ferkót gondolod? Meg lehetne kísértetni, de azt se tudom már, hogy hun lakhatik. A fene tudja hová keveredett ei az átrésza. Annak pedig lehet pénze, mert régóta Pesten van; takaríthatott valamicskét.

Kovács Ferkó is odaválo volt, ahová a Balog Daniék, de ő már öt évvel ezelőtt a családjával együtt elhagyta a falut ugyancsak olyan szomorú körülmények között, mint Balogék. Itt kapott szolgáló állást Pesten — városnál, innen dicsekedett haza a falujában Balogéknak, hogy jól megy a sora,

bizonyos fizetése van és nem is kívánkozik vissza, mert minden reggel kávét iszik, az egész családja meg hust eszik minden nap.

Nem volt buta gondolat Kovácsékát fölkeresni, Balogné is helyesen találta. Röstelni való sincs a dologban, mert hiszen Kovácsék is koldusan hagyták el a falut, tudhatják, mi az, ha nincs pénz, ha az ember tönkre ment.

— Majd megy még nekünk is jobban, ha megkapod a bizonyos fizetést minden elsején meg tizenötödikén — mondta Balogné.

Örültek a jó állásnak a villamosoknál és nem is nagyon törődtek vele, hogy ott köllött hagyniok a falut, ahol csak kin meg nyomorúság volt az életük. Annál többen remélték a fővárostól, ahol becsületos munkájukkal már jobban megszédítették magukat.

— De várni köll — mondta az asszony — majd ha beölközöl, akkor is majd csak vasárnap délután, ha szabad leszöl, látogassuk meg a Kovácsékát, addig meg valamelyik nap meg köll tudakolni a bejelentöben.

Ez a gondolat meg a Balog Daninak tetszett, különösen ha arra gondolt, hogy meg lesz lepödvé a Kovács Ferkó, ha meglátja a paraszti ruha helyett a jóformájú uniformisban. Mindjárt mást mutat az ember, ha jobb ruha van rajta, meg aztán több is a bizodalom. Fél éjszaka forgolódott Balog Dani az ágyban, ha erre a találkozásra gondolt.

Eltört a vasárnap délután is, Balog Dani nekikefélékedett és elégedetten nézegette a fehér gombos köpenyegét. Az asszony is elkészült a mosogatóval, magára teriette a nagykendőjét, a edulát, amin a Kovács Ferkó címe volt, eltette a bugyellárisába, a gyerekeknek a lelkükre kötötte, hogy mig oda lesznek, ne nyomkodják ám a vilamos csengöt, mert összeapritja mind a hármat, ha megjön. Mindjárt itthon lesznek, — azt mondta.

Nagy keresgélés után, kerülő utakon végre meg is találta a Szigony-utcában azt a házat, ahol a Kovács Ferkóék laktak.

— Alásszolgálja — így köszöntek Balogék, mikor szemtöl-szemben álltak Kovácsékkaival.

Kovács Ferkóék pedig így fogadták öket:

— Nini a Balog Dani... meg a felesége! Kovács Ferkó fején ott volt a városi sapka, ami nélkül jelentéktelen embernek érezte magát és csak akkor tette le a fejéről, ha evett, vagy lefeküdt.

— Hát mi újság, hát hogy vagyunk, mint vagyunk és folyt a szapora beszéd a férfiak között, meg az asszonyok között is.

Balog Dani szöröl-szóra elmesélte, hogy és miként történt, elejétöl végig, Kovács Ferkó felesége pedig azalatt terített és készítette a kávét a vendégeknek.

— Ej, ki hitte volna, hogy még így találko-zunk, — mondta Kovács Ferkó — azoka a régi jó idök...

Balog Daniék mig itták a meleg kávét és ették hozzá a jó kuglófot, jártatták a szemeket a butorion, kérdezgettek ezt, azt, hogy mennyit fizet nek a lakásért, hogy vették az ágyakat, meg a sifonérokat.

— Hát így köllene nekünk is, — mondta Balogné — mert otthon csak egy ágy volt; a gyerekek kint aludtak a meleg istállóban, hát nem köllött több. — Számolt, spekulált Balogné, hogy még mi minden köllene. Da most egyelőre csak két ágy.

Kovácsné kihordta a csömpéket, leszedte a fehér abroszt és fölteriette a másikat, aztán ugy beszélgettek tovább a pipafüstös szobában.

— Nekünk csak egészen olcsó ágyak köllene-nék, — mondta megint Balogné — majd később, ha jobban lesz pénz, ki lehetne öket cse-relni jobbakkal.

Balog Dani és Kovács Ferkó külön beszél-gettek a régi jó idökröl, a pincézésről, meg sok más falusi muriröl, amiket az ember sohase tud elfelejteni. De azért Kovács Ferkó megint csak Pestet dicsérte, meg a maga jó sorát, amikor nem fáj az ember feje, hogy milyen lesz a termés, nem veri-e el a jég a vetést, nem lesz-e hiány ebböl-abból, el tud-e adni valamit a termésből, hogy egy kis pénzmaghoz jusson. Itt meg van az em-bernek a rendes fizetése, aztán kutjabaja.

— Én is azt tartom — mondta Balog Dani. Egy kicsit fájt a szive a faluja után, de azért azt mondta:

— Ott egye a fene a falut. Örökös küzködés ott az ember élete.

Balogné és Kovácsné is jól kibeszélgették már magukat a faluröl is, meg Peströl is, Balogné

fölállt, kereste a nagykendőjét, hogy mennek ha-zafelé. Fölállt utánna az ura is, aztán Kovácsné pattant föl a helyéről:

— El ne menjenek ám még!
— Dehogy is nem megyünk — mondta Ba-logné — a gyerekek összerontanak otthon min-dent.

Hiába volt minden szives marasztalás, Balo-gék bucsuzkodtak.

— De elgyíjenek ám máskor is.
Paroláztak, köszöntek, aztán indultak kifelé. A sötét konyhában Balog visszamaradt Kovács Ferkóval.

— Csak harminc forint köllene, hogy két olcsó ágyat vehessünk. Már elsején megadunk öt forintot, aztán a többöt. Mert alig maradt pénzünk. Meg addig enni is köll...

Kovács Ferkónak elakadt a lélegzete, azt se tudta, hogy mit mondjon most hirtelenben. Ho-gyan adjon, mikor nincs. Pedig de szivesen adna... Minden furtangját megfordította a fejében, hogy most hamarosan honnan tudna annyit szerezni, hogy megmaradjon a büszkesége, a becsülete. Mikor olyan színben tüntette fel magát, mintha százasai hevernének a sifonérban. Jó, hogy sötét volt a konyhában, hogy nem láthatta Balog Dani a Kovács Ferkó zavarát, kinjárt, csak az akadozó beszédét hallhatta, mikor hazudta:

— Nincsen még annyi pénzem se itthon. Minden pénzem kiint van... Ejnye, csak egy pár nappal előbb...

Lehat, hogy a Balog Dani észre se vette a Kovács Ferkó zavarát mert ő is előstelette magát. S lehet, hogy azt hitte, hogy Kovács Ferkó nem akar adni. Ha azt hitte, majd meg tudja, csak sokáig igazgassa, vezesse Pesten a vilamos kocsi-t. De azért nagyon szégyellte, hogy olyan szegény, hogy még harminc forintot se adhatott kölcsön Balogék-nak. Még jobban röstelte magát mint Balogék, akik megfogadták, hogy most voltak Pesten Kovácséknál először és utoljára.

Közgazdaság.

x A szölkömvézés dióhéjban. A háboru erős visszahatással van a szakirodalomra, hónapok telnek el, mig egy új szakkönyv a sajtó alöl ki-kerülne. Meggyatkozott az írók száma, hiányzik az olvasók széles tömege, megfizethetlen drága a papír, a szedés, a betű. De a gazdasági élet územe egy percig sem szünetelhet. Hazoya hónapok jön-nek és mulnak, mindegyik megköveteli a maga munkáját künn a mezön, a szölköben, a pincében és aki itt mulasztást követ el, az nemcsak önmaga-t rontja vele, de kárt tesz vele az ország va-gyonállagában is.

Ha kevesebb is a munkás, ha drágább is minden anyag eszköz, gép és edény, azért min-dent idejében és megfelelő minőségben kell meg-szerezni, felhasználni, hogy a gazdálkodás gyár-tüzemében egy kerék se akadjon meg, mert csakis ugy lehet hasznatható annak működése. A szak-tudás, a kellő tájékozottság, a gyakorlati tapasztala-tok fegyvereinek érvényesítése ma még fontosabb, mint béke idején. Ma minden hiba, minden mu-lasztás végzetes lehet, meg kell tehát azokat az eszközöket, azokat az ismereteket szerezni, melyek ebben a súlyosított versenyben a sikert biztosítják.

A „Borászati Zsebnaptár“, mely most hagyta el tizenyolcadszor a sajtót, egyike ezeknek a leg-sokoldalúbb segédesszközöknek, melynek bírása nélkül egy szölkötermelő vagy pincekezelő, egy borkereskedő vagy ügynök sem boldogul, mert ebben összegyűjtve és csoportosítva vannak mind-azok a tudnivalók, melyek a szölkész és borászati gyakorlatában évek során kialakultak. Az a körül-mény, hogy a magyar szölköbirtokosság közel két évtizeden át egyre fokozódó számban szerzi meg ezt a terjedelemlre nézve kicsiny, de tartalomra nézve igen sokoldalú könyvecskét, legelénkebben bizonyítja ennek hasznos, söt nélkülözhetlen voltát.

A Borászati Zsebnaptár maga egy kis szak-könyvtár helyettesít és azért tett szert csakhamar általános népszerűsége. Első részében közli a szölkészetre és borászatra vonatkozó összes törvé-nyeket, rendeleteket, utasításokat, elvi jelentőségű bírósági vagy miniszteri határozatokat kivonatban, melyekbe a gazda lépés-nyomon belelöközhet. A második rész tájékoztatást nyújt azokröl az állami és társadalmi szervezetekről, intézményekről és kedvezményekről, melyek a szölkömvézők számára rendelkezésre állanak. A harmadik részben a szölköben előforduló összes munkálatok a föld forga-

tásától a szüretig, a szölkökezeztöl az oltásig és fedésig vannak szakszerűen ismertetve. A ne-gyedik rész foglalkozik a szölkö földelgöztásával, a bor erjesztésével és kezelésével, a pálinka-, ecet-, cognackészítéssel, a különféle betegségek és hibák elleni küzdelemmel. Végül az újabb szakirodalom főbb munkái vannak ott felsorolva.

Ezenkívül tartalmaz a Zsebnaptár egy jegy-zéknaptárt a számadások, napaszámok, szüret, cse-megeszölöléladás stb. adatainak feljegyzésére. A Borászati Zsebnaptár nemcsak alkalmas arra, hogy a gazda vagy kereskedő ezt állandóan magával hordja, de egyenesen ez a rendeltetés. Bármikor érzi ennek tulajdonosa, hogy valamely törvényt vagy rendeletet illetöleg felvilágosításra szorul, avagy valamely szölkö- vagy pincemunkálatot ille-töleg tanácsotlan, azonnal előveszi a könyvecskét és egy pillanat alatt megkapja a rövid és korrekt feleletet.

A könyvecske, mely jelentékenyen javítva és módosítva, újabb fejezetekkel kibövitve jelent meg, 4-50 K-ért a Borászati Lapok kiadóhivatala Bpest, IX. Üllöi-ut 25. utján szerezhető meg.

Anyakönyvi kimutatás.

1916. évi december 13-töl 1916. évi december 20-ig.

Születés: Rigó Rudolf népzézés és neje Fekete Erzsébet fia Béla Ferenc róm. kath. — Léber Mihály cipész-segéd és neje Szauber Terézia leánya Mária róm. kath. — Siraka Gyula v. vízvezeteki gépapoló és neje Molnár Terézia fia József róm. kath. — Kolonits Ferenc szabó-iparos és neje Pátkai Katalin fia Ferenc István róm. kath. és leánya Ilona Gizella róm. kath. ikrek. — Falmann József munkavezető a fűrésztelepen és Mihályka Terézia fia József Rudolf róm. kath. — Kálmán István Dezso könyv- és papirkereskedő és neje Pósa Ilona leánya Terézia Jolán Hermina róm. kath.

Haldözs: Léber Mária 9 napos róm. kath. — Kercsó Alajosné szül. Máté Marcella nap-számosnő 68 éves róm. kath. — Forgács Róza 3 hónapos róm. kath. — (özü.) Horváth Ferencné szül. Szögyi Mária varrónő 76 éves róm. kath. — Róza János 74 éves róm. kath. — Fekete Magdolna 1 hónapos róm. kath. — (özü.) Bácsák Péterné szül. Jankovics Katalin szegényházi tag 73 éves róm. kath.

Házasság: Schuller Artur bankhivatalnok ág. h. ev. és Suly Mária róm. kath.

Kenessey Móricz veszprémi kir. közjegyző.

897/916. III.

Közzéteszem, hogy:

Felsőörsön, 1916. november 20-án elhalt néhai Vurglich Agoston pápai praelátus, felsöörsi prépost, plébános, hagyaték ügyében az örök-hagyó hagyatékaként leltározott és a f. évi dec. hó 14-ik napján a helyszínen felvett hagyatékú leltár 2—37 t. sz. alatt felsorolt 13440 K 98 fillér-ben felvett ingóságok (lovak, tehenek, borjúk, malacok, batár, hintó, szánkók, parasztkocsik, eke, repavágó, füres boros hordók stb.) elárverzésével az érdekeltek kérelmére a b.-füredi kir. járás-bírósnak Pk. 1053/916. a sz. alatt kelt végzésével megbízván; — ezen ingóságoknak elárverzésére határnapul a f. évi december hó 28-ik napjának d. e. 9 óráját tűzöm ki a helyszínrre; Felsőörste a préposti lakba, ahol és mikor a fenti ingóságokat árverés utján a legtöbbet ígérőnek, készpénz-fizetés mellett eladni fogom.

Veszprém, 1916. december 20.

Kenessey Móricz kir. közjegyző.

Megjelent a

Magyar Hősök Albuma

című pompás ajándék-album, amelyet a

PESTI NAPLÓ

minden éves előfizetője ingyen megkap. Kérjen ma-tatványszámot! Kiadóhiva-tal Budapest, Vilmoscsá-szár-ut 53. szám.

Steckenperferd liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc- és bőrápolásra, mit számtalan elismerőlevellel bizonyíthatunk. Gyógytárakban drogeriákban, illatszert és fodrász üzletekben I koronáért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra Bergmann „Manera“ liliumkréme, mely tubusokban 80 fillérért mindenütt kapható.

Egy régen fennálló, igen jóforgalmu vendéglő-üzlet teljes pince- és vendéglő-berendezéssel és vendéglő-épülettel együtt szabadkézből eladó. Bővebb főlvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Nagyszerűen bevált a hóviharok idejében a
székelyek által készített székely
fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, láz, influenza, torok-
mal- és köhögés stb. esetén

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. csipet
szappan.

Horgony-Pain-Expeller pótlás.

Újgöze I - 2, 10, 7 -

Kapható gyógyszerárakban vagy kőpén-
szárú az „Árany orvoslás” címmel
Dr. Richter-féle gyógyszerárakban,
Prága I, Hírabírók. A
Kőpénzárú készítés.

Szakértelem nélkül nincs kellő termés!

A szőlősgazdák nagy-
része évek óta azért
szüretel oly keveset, mert
szőlőit megfelelő gondo-
zásba nem részesíti és
borát helytelenül kezeli.
Minden a szőlő és bor-
gazdaság körébe tartozó
munkára megtanít a

BORÁSZATI LAPOK

(szerkesztőség és kiadóhivatal)

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. Köztelek)

mely vasárnaponként je-
lenik meg. — Mutat-
ványszámot kívánatra
három héten át küld.

Ujévre

heti, napi, fali, iróaljnapta-
rak, valamint az
összes magyar népnaptárak óriási választékban
kaphatók FODOR FERENC könyvkereskedésében
Veszprém.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság

veszprémi főügynöksége

elfogad tűz-, jég-, betörési, baleset-,
szavatossági, élet- és járadékbi-
zosításokat. A társaság a legrégebb és
legnagyobb magyar biztosító intézet;
biztosítéki alapjai meghaladják a 210
millió K-t s így minden tekintetben
a legnagyobb biztonságot nyújtják.

Irodahelyiség: Szabadi-utca 3. szám földszint.

Képviselet: Suly László.

Ujévre névjegyeket

legszebben

leggyorsabban

legolcsóbban

készít FODOR F. könyvnyomdája Veszprém, Szabadság-tér.

Magyar Király Szálloda

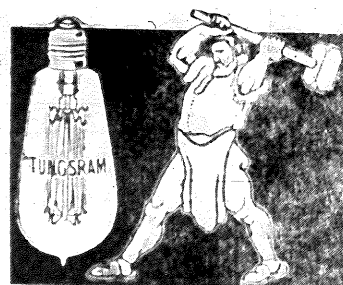
Székesfehérvár.

Ujonnan átépítve, teljesen modern,
minden kényelemmel berendezve, 50
szoba, villanyvilágítás és központi fű-
tések, fürdőszoba. Városi és interurban
telefon. — Elegáns nagy étterem. —
Fényes kávéház. — Éttermi és kávé-
házi nyári helyiség. — Mérsékelt árak.

A n. érdemű közönség
szives pártfogását kéri

Hillinger és Társa

bérlők.

A Tungstram-lámpa

gazdaságos, mert tökéletes
és hosszú tartamú. A minő-
ségért a gyár szavatol.
Kérje mindenütt a „Tungs-
ram” védjeggyel ellátott lám-
pát. — Gyártja az Egyesült
Izzólámpa és Villamossági
Részv. Társaság, Ujpest 4.

Hazai gyártmány!

Köhögés MILLIÓK

használik rekedtség,
katarrus, elnyálká-
sodás, hörghurutellen

KAISER mell-karamelláit

a „HÁROM-FENYŐ”-vel.

6050 közönségre megerősített orvosi és magán-
bizonyítvány kezkesedik a biztos sikerért.

Különösen kellemes és jóízű bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 20 fillér.

Kapható:

Czermák Lipót, Ineze Kálmán és Kocsuba Emil (Fekete sas) gyógy-
szertárban Veszprémben. — Wolf Béla gyógyszerár Szentgál.

Jótállás

a biztos eredményért!

Törvényesen
védve.

Reitter Oszkár

nagybecserkői ny. főkapitány és
hajharomfőtenyésztőnek nagyszerű
találmánya a

PATKÁNIN

patkányirtó-szer, (nem mé-
reg) mely emberre és házi-
állatokra nem ártalmas és fel-
ülül minden más irtó-
szert. I dohoz ára 3 K
mely elegendő körülbelül
60 patkány kiirtásához. —
Minden dobozhoz hasz-
nálható utasítás van, mellé-
kelve. Ismertető prospek-
tus, melyben le van írva,
hogy különféle nagyságu
gazdaságban hány adag
használandó, kérésre [in-
gyen küld a PATKÁNIN
gyár egyedüli elárúsítója,
a Torontáli Agrár-bank
R. T. Nagybecserkén.

Hasonlits több gépet egybe! Rendelést tész BLICKENSERF-re!

A legtartósabb rendszerű írógép, elpusztíthatatlan
szerkezettel és sok különös előnnyel.

Több mint 165.000 drb van használatban!

Ára 2 betűfajjal, elegáns zárószekrényre! 270—380 korona.

GROYEN & RICHTMANN

román kir. szállítók KÖLN, Mauritiussteinweg 84. Képviselet Ausztria-Magyar-
ország számára: Ing. von Svehla, Prága, II., Ouai Palacky 42. — Képes árjegyzék Ingrea.

Legszebb ujévi ajándékok:

imakönyvek, emlékkönyvek, képeslapalbumok, képeskönyvek, mesekönyvek, festékdobozok, írószergarnitúrák, díszmunkák

óriási választékban kaphatók

Fodor Ferenc könyv- és papirkereskedésében

Veszprém, Szabadság-tér 3. sz.

☉ ☉ ☉ Telefonszám 54. ☉ ☉ ☉

Tessék próbavásárlást tenni!

Ezerféle ujévi levelezőlapok!

Jutányos áron izléses kivitelben

készít

nyomtatványokat

névjegyeket

eljegyzési

kártyákat

meghívókat

könyvkötői munkákat

FODOR FERENC

könyvnyomdája és könyvkötészete

TELEFON 54.

VESZPRÉM

TELEFON 54.